

Fylkesmannen i Oppland

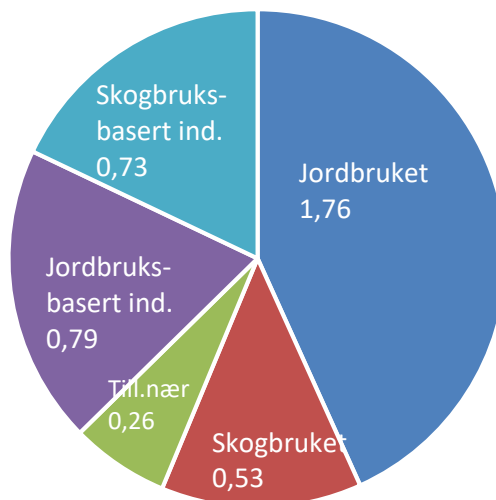
Jordbruket i Oppland

PRODUKSJON • VERDISKAPING • SYSSELSETTING • MILJØ • SAMFUNN

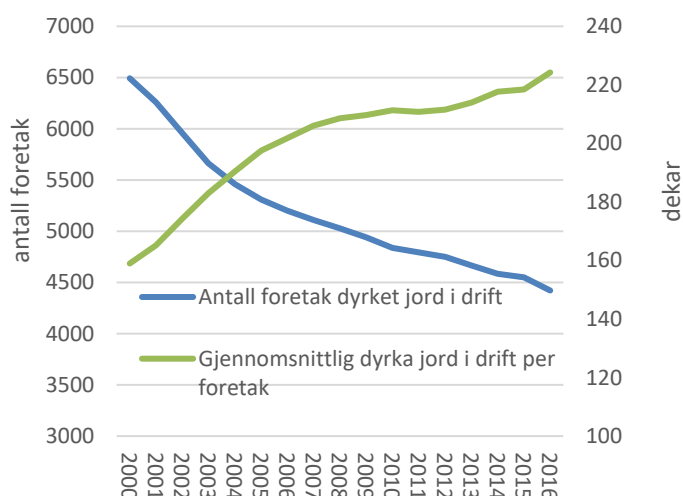
Fakta om jordbruket i Oppland

- Landets nest største jordbruksfylke (målt i areal)
- Landets nest største produsent av reinskjøtt, med 11000 tamrein
- Komplette verdikjeder for mjølk, korn, potet, grønnsaker
- Landets største seterfylke og har flest dyr på utmarksbeite
- Mjølk er den største og viktigste produksjonen
- 12 % av landets mjølkeproduksjon (landets tredje største mjølkefylke)
- 15 % av landets storfekjøttproduksjon
- 4 250 sysselsatte i primærjordbruket - gir grunnlag for i alt 7 500 arbeidsplasser
- Østre Toten er landets største grønnsakskommune

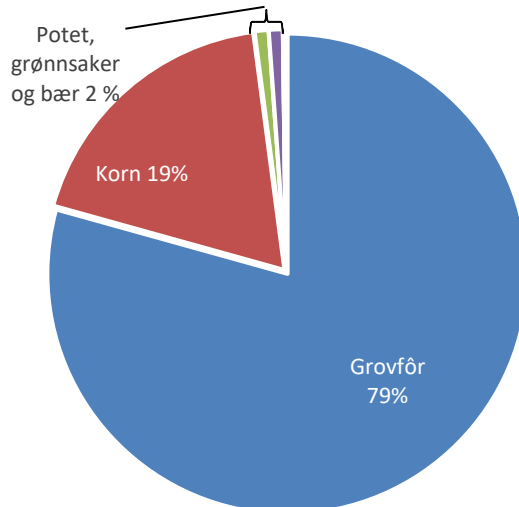
Samlet verdiskaping i landbruket (i mrd. kr): Landbruksbaserte verdikjeder står for en årlig verdiskaping på litt over 4 mrd. kr, tilsvarende 9 % av samlet verdiskaping i fylket. Dette fordeler seg slik figuren over viser.

Utvikling i antall foretak og størrelsen av jordbruksforetakene

Kilde: Landbruksdirektoratet, LIB - søknad

Fordeling av jordbruksareal 2016

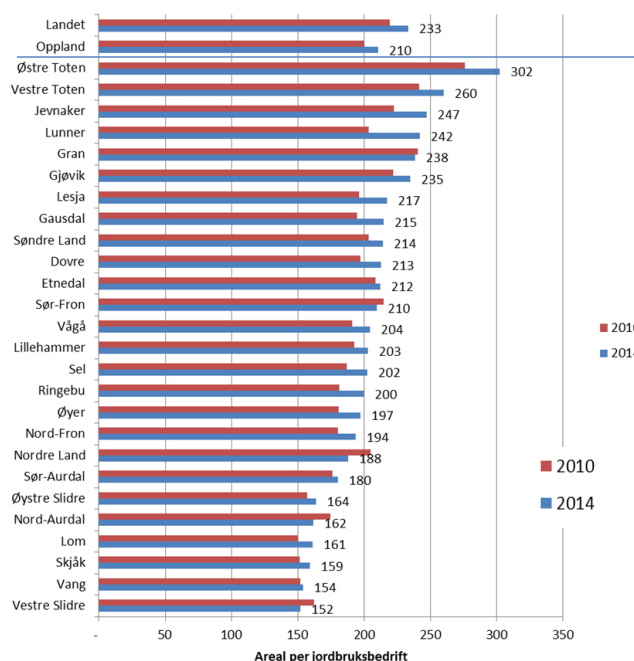

Kilde: Landbruksdirektoratet, LIB - søknad produksjonstilskudd

Jordbruksproduksjon i Oppland

Korn, storfekjøtt og grønnsaker er viktige produksjoner i sør. Mjølkeku og sau utnytter de gode grovfôrrområdene nord i fylket.

Dekar jordbruksareal i drift per jordbruksbedrift i Norge, Oppland og kommunene i Oppland, 2010 og 2014. Rangert kommunevis etter avtakende bruksstørrelse i 2014.

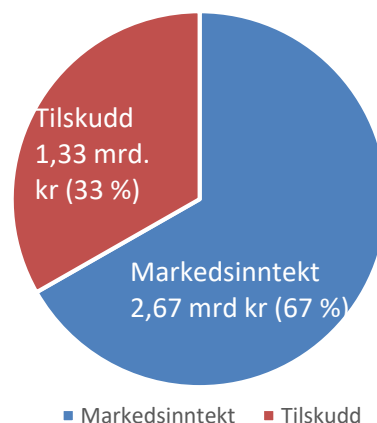
Planteproduksjon

Planteproduksjon, dekar	2006	2016	Endring %
Grovfôr	797 587	785 451	-2 %
Korn	226 204	184 150	-19 %
Potet	15 324	9 224	-40 %
Grønnsaker	6 962	9 345	34 %
Frukt	80	56	-30 %
Bær	1 661	2 074	25 %
Sum	1 047 818	990 300	-5 %

Kilde: Landbruksdirektoratet, LIB - søknad om produksjonstilskudd

Produksjonsinntekter (brutto) fordelt på markedsinntekter og tilskudd for jordbruket

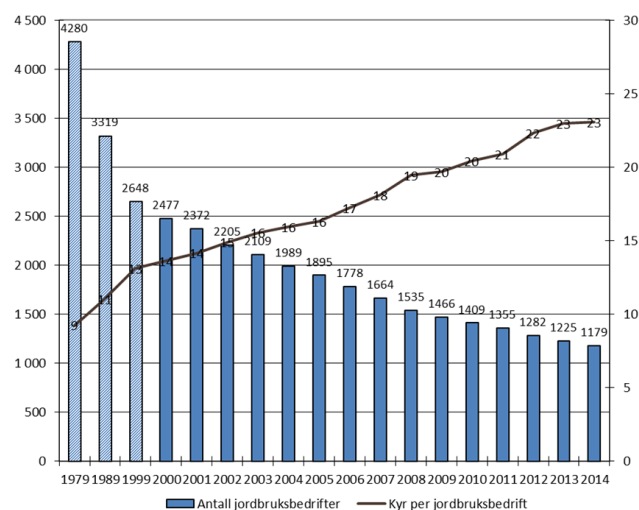
Husdyrproduksjon

	2006	2016	Endring %
Mjølkekyr	30631	26605	-13 %
Ammekyr	7290	13324	83 %
Mjølkegeiter	4286	3682	-14 %
Søyer	94117	102060	8 %
Purker	8927	7656	-14 %
Slaktegris	112467	112134	0 %
Verpehøner	114170	202509	77 %
Slaktekyllinger	757106	670609	-11 %

Kilde: Landbruksdirektoratet, LIB - søknad om produksjonstilskudd

Strukturutvikling i mjølkeproduksjonen (storfe) i Oppland, 1979-2014.

Stolpene (med akse til venstre) viser antall bruk, mens linjen (med akse til høyre) viser antall kyr pr bruk.

Verdiskaping og sysselsetting

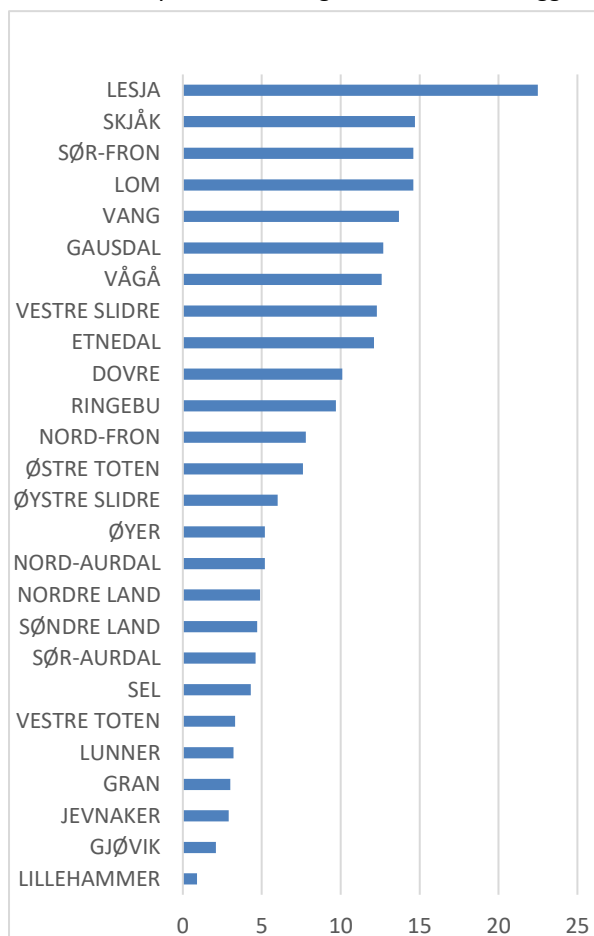
Verdiskaping er beregnet som bruttoprodukt, dvs. verdien av produserte varer og tjenester (markedsinntekter og tilskudd) minus innsatsfaktorer (gjødsel, såfrø, fôr mv.).

Verdiskaping fordelt på ulike produksjoner

Bryhnsetra i Øyer. Foto T Raddum

Sysselsatte i jordbruket i Oppland. Andel i % av totalt sysselsatte i kommunene i 2014. Rangert avtakende etter andel. Sysselsatte i skogbruk kommer i tillegg.

Verdiskaping fra viktige jordbruksproduksjoner i Oppland. Millioner kroner 2014

	Nord-Gudbr.-dal	Midt-Gudbr.-dal	Lillehammer-regionen	Gjøvik-regionen	Valdres	Hadeland	Sum Oppland
Melkepr. storfe	255,2	127,2	140,2	170,9	163,1	36,5	893,2
Sauehold	65,4	56,8	36,5	54,0	37,4	15,8	266,0
Ammekyr	25,4	25,6	30,7	40,5	17,6	25,9	165,7
Korn	3,9	4,0	3,7	80,4	1,0	36,8	129,8
Svinehold	24,3	11,3	4,8	30,7	0,4	7,6	79,1
Grønnsaker, fril.	0,2	-	0,0	55,2	0,2	0,7	56,2
Potet	7,3	0,3	0,1	31,1	0,4	12,7	51,9
Frukt og bær	0,0	1,6	0,2	20,4	0,6	17,9	40,7
Melkepr. geit	6,0	7,0	0,5	0,1	8,7	-	22,3
Pelsdyr	0,8	3,0	0,3	12,6	5,1	-	21,9
Eggproduksjon	0,8	2,0	0,0	14,1	0,4	2,9	20,2
Veksthus gr.sak	0,0	1,1	0,1	3,3	0,0	2,2	6,7
Fjorfe kjøtt	0,0	-	0,9	3,0	-	0,9	4,7
Birøkt	-	-	0,3	0,9	0,1	0,7	2,0
Sum	389,4	239,9	218,2	517,2	235,0	160,6	1 760,3

Verdiskaping i jordbruket i Oppland

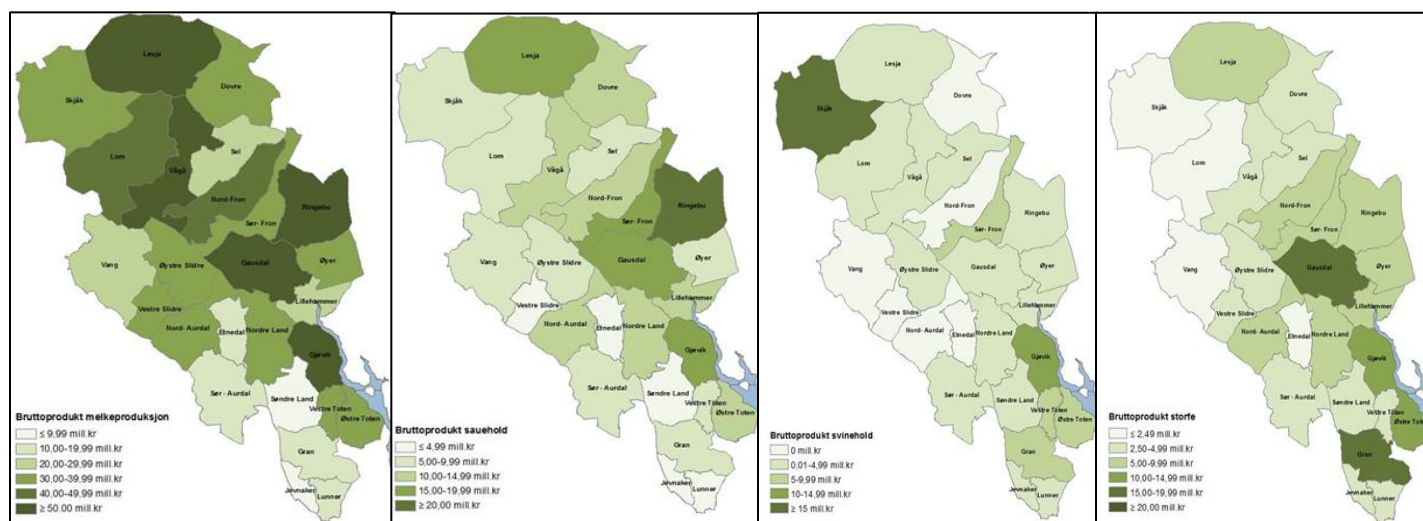
Verdiskaping fra ulike jordbruksproduksjoner:

MJØLK

SAU

SVIN

AMMEKYR

Hvis ikke annet angitt er kilden Verdiskaping i landbruk og landbruksbasert virksomhet i Oppland, ØF-rapport 10/2016.

Foto fra fylkesmannens bildebank. Utgiver: Fylkesmannen i Oppland, landbruksavdelingen, juni 2017, etter idé fra kolleger i Hedmark .

www.fylkesmannen.no/oppland